

Kepkbode

DIT BLAD VERSCHIJNT ALS REGEL EENMAAL PER WEEK IN 4 EDITIES
ABONNEMENTSPRIJS /50,- PER JAAR OF /12,50 PER KWARTAAL
(BU VOORUITBETALING).

**VAN DE
GEREFORMEERDE KERKEN
IN DE CLASSIS BARENDRECHT, DORDRECHT EN GORINCHEM**

Deze week o.a.:

Creatief geloven pag. 1
Tijd om te luisteren en te leren (1) pag. 4
De Schepping, God en wij (2) pag. 5

Creatief geloven

door Frits de Lange

Pinksteren is het feest van de kerk waarbij Petrus opstaat en zegt: Hier ben ik, mensen, luister naar mij. Een visser uit het achterlijke Galilea wordt de rots waarop de kerk wordt gebouwd. De man, die drie jaar geleden nog zijn netten in het meer van Tiberias uitwierp wordt de spil van de wereldkerk. Wie had dat ooit gedacht? Wie had die mogelijkheid in Petrus gezien? Wie zag er wat in hem? God. God schiep met zijn Geest uit de twijfelende, zwakgelovige leerling achter Jezus' rug een steunpilaar voor de christenheid.

En Petrus is op Pinksteren niet alleen. Kijk dat kleine clubje mensen daar in de bovenzaal eens bij elkaar zitten. Er komt niets uit hun handen, een groep afwachende mensen die als los zand aan elkaar hangen, niet in staat om ook maar iets zinnigs van de grond te krijgen. En toch: even later staan ze op, en dragen het evangelie naar Rome en Athene, steeds meer mensen meesleurend in hun aanstekelijke enthousiasme, niet meer stuk te krijgen, een kerk als uit het niets geschapen. Wat is er met hen gebeurd?

Dat was nou de heilige Geest, zeggen we in de kerk op Pinksteren. De Schepper-Geest van God, die zijn adem in een stel doodse mensen blaast, mensen creëert en in hen ongekende mogelijkheden blootlegt. De Geest van God is Schepper-Geest. Als ik de kern van Pinksteren in dat ene woord creatief geloven samenvat, dan doe ik in feite niets anders dan naar die eeuwenoude belijdenis van de Creator Spiritus te verwijzen. De Geest is creator, schepper. De Geest is als een beeldhouwer. En wij mensen, wij zijn zijn materiaal. Ruwe hompen klei, vormeloze materie die niet van zijn plaats komt. Met geweldige mogelijkheden in ons verscholen, maar die niets te doen hebben en ongebruikt afsterven als ze niet tot leven worden gewekt. Wat is de mens? vroeg Harry Mulisch zich eens af. 'Een zak met botten, voor 90 procent gevuld met water', was zijn antwoord. Een lompe massa, met wel een gigantisch complexe computer bovenin. Maar er zit geen vorm aan, geen schoonheid, geen beweging in.

Beeldend Kunstenaar

En God kneedt en boetseert. Hij vecht met de vormeloosheid, de uit de grond getrokken klei. Hij neemt afstand, kijkt en kijkt nog eens. Dan stort Hij zich weer op de klei, totdat zijn handen ten langen leste het beeld hebben geschapen wat zijn ogen allang hadden gezien: de mens.

'Wat zie je daar toch in, laat toch liggen', fluistert de duivel God in het oor als hij even in het atelier komt kijken. Want de duivel is niet creatief, hij aapt God alleen maar na. 'Ik zie er

een.... mens in, ik schep hem naar mijn Beeld', antwoordt God peinzend en verstrooid en grijpt weer met zijn handen in de klei.

God heeft fantasie en creativiteit. Dat heeft Hij al van den beginne aan, toen Hij hemel en aarde schiep. De kosmos is zijn grote kunstwerk, de mens zijn mooiste sculptuur. God als Beeldend Kunstenaar. 'En de Here God formeerde de mens van stof uit de aardbodem en blies de levensadem in zijn neus; alsoz werd de mens tot een levend wezen'. (Gen. 2 : 6).

God, de grote Creatieve Kunstenaar, schiep mensen naar zijn beeld: partners in zijn schepping, creatief voortbouwend aan het kunstwerk kosmos. Mensen met spontaniteit en fantasie, spirit en esprit, mensen met verbeeldingskracht, die uit de chaos orde weten te scheppen omdat zij er iets in zien. Scheppers naast God.

Een Knekelveld

Maar wat doet de mens met al zijn creativiteit? Nam God niet teveel risico's? 'De Geest van God voerde me mee en zette me in een dal waarvan de bodem bedekt was met botten. Hij liet mij erom heen lopen, het hele dal rond. De talloze botten lagen overal verspreid, ze waren helemaal uitgedroogd' (Ezech. 37).

Dat is het beeld van de schepping op de achtste dag. Van de mens, creatieve schepper naast God, rest nog slechts een geraamte. En let wel, Ezechiël spreekt hier niet over een kerkhof, maar over het volk Israël. Springlevende mensen van vlees en bloed, met een ingenieuze computer daarboven, maar toch: dood, een vormeloze massa waar geen beweging meer in zit.

'En God vroeg: mensenkind, zouden deze botten weer levend kunnen worden? Ik antwoordde: Heer God, dat weet U alleen!'

De schepping als knekelveld. Mensen als skeletten, waaruit de creatieve Geest geweken is.

Dat is er dus geworden van de schepping van God, de Creatieve Geest. En God, de beeldhouwer van het universum had zich teleurgesteld af kunnen keren van zijn creatie, Hij had de uitgedroogde klei van verstarde mensen woedend in een hoek kunnen smijten. 'Mislukt, mislukt, de schepping mislukt!'

Maar eens een Schepper, altijd een Schepper. God maakt een nieuw begin. Dit zeg Ik, God de Heer: Ik zal jullie de levensadem schenken, je zult weer leven (...) zeg tegen de wind, mensenkind: Kom uit de vier windstreken en blaas in deze dode licha-

men zodat zij weer tot leven komen!' Zo profeteerde Ezechiël. En in Handelingen lezen we: 'En toen de Pinksterdag aanbrak, waren ze allen bijeen. Plotseling kwam er uit de hemel een geluid alsof er een hevige wind opstak (...) en ze werden allemaal vervuld van de Heilige Geest'.

God maakt een nieuw begin. In een schepping waar niemand meer iets in ziet, blaast Hij opnieuw zijn Scheppergeest. De beeldhouwer begint overnieuw en zet zijn handen weer in de klei.

Scheppers naast God

Met Jezus is Hij andermaal begonnen. Jezus, de mens met de onbevangen creativiteit en de onbegrensde fantasie. 'Vissers zijn vissers en horen bij hun netten', zei men in een schepping waaruit de Geest geweken was. Maar Jezus zag in onontwikkelde vissers pilaren voor de wereldkerk.

'Zieken zijn ziek en horen op bed te liggen' zei men in de schepping waaruit de Geest geweken was. Maar Jezus zag in verlamde mensen dansers die God loven en zette de mensen weer op hun voeten. 'Sabbat is sabbat en dan behoort de mens zijn religieuze plicht te doen', zei men in de schepping waaruit de Geest geweken was. Maar Jezus maakte van de schepping weer een feest en zei: de sabbat is er toch voor de mens?'

'Dood is dood en hoort in het graf', zei men tenslotte in de schepping waaruit alle leven geweken was. Maar Jezus stond op uit het graf en maakte van het kerkhof een lentetuin.

De creatieve Geest van Jezus gaat vanaf Pinksteren de wereld rond. En steekt mensen aan om creatief te geloven. De Heilige Geest maakt van mensen weer scheppers naast God, bevrijdt hun fantasie, herschept hen weer naar het Beeld van de Schepper, neemt hen weer mee terug naar de achtste dag.

'Ik zie wat in je' zegt God tegen je, maar zijn ogen zien al veel verder dan zijn handen'. In wie, in mij? zegt u misschien. Ik ben maar een pover mens, mijn leven is een dooie boel, mijn relaties zijn vastgelopen en mijn carrièrekansen heb ik verspeeld. Moet U mij hebben? 'Ja jou!', antwoordt de Schepper God, ook al is jouw bestaan als het knekelveld van Ezechiël. Ik wil jou inschakelen om van mijn schepping een kunstwerk te maken.

En ik zie Hem al voor me, aan het einde der dagen, de Grote Beeldhouwer van het Universum, de visionaire God. Vermoeid maar gelukkig neemt Hij afstand van zijn schepping en neemt haar op met zijn ogen. En zachtjes spreekt Hij weer die woorden van den beginne: 'En zie het is goed, ja zeer goed'. Creatief geloven, dat is: delen in dat visioen.

Kanttekening

een broedende kip moet men niet storen dus ook de Geest niet want de Geest broedt broeden is warmte geven de Geest verwarmt de aarde toen het begon te lichten in der schepping morgenstond zette de Geest zich broedend op de woeste, lege aarde dus lezen de joden op het pinksterfeest psalm 104 de psalm van de scheppende en broedende Geest zendt Gij uw Geest uit zo worden zij geschapen en Gij vernieuwt het gelaat van de aarde het fraaie paradijs was de eerste proefpolder van de Geest en Kanāan de tweede land van melk en honing met het ruisend graan op de bergheilingen intussen broedt de Geest voort naar het eindresultaat God zal op aarde komen met groene eeuwigheid bomen die twaalf maanden vrucht geven en altijd groene bladeren hebben jammer dat wij de broedende Geest storen zijn adem verstikken met onze gassen de wateren, waarop Hij broedend zit vergiftigen Hem schrik aanjagen door een gat in de ozonlaag te schieten Pinksteren 1990: Gij zult een broedende Geest niet storen Hem niet de adem benemen Veni Creator Spiritus Kom, Schepper, Geest blaas leven, verwek leven fleurig en kleurig en geurig broed het visioen uit: daar is het altijd lentetijd in bloei staat elke plant alleen de smalle doodszeescheidt ons van dat zalig land

Frits de Lange